

SL(5)751 – Rheoliadau Diogelu Iechyd (Coronafeirws, Teithio Rhyngwladol) (Cymru) (Diwygio) (Rhif 3) 2021

Cefndir a Diben

Mae Rheoliadau Diogelu Iechyd (Coronafeirws, Teithio Rhyngwladol) (Cymru) (Diwygio) (Rhif 3) 2021 ("y Rheoliadau") wedi eu gwneud wrth ddibynnu ar y pwerau yn adrannau 45B, 45F(2) a 45P(2) o Ddeddf Iechyd y Cyhoedd (Rheoli Clefydau) 1984.

Mae'r Rheoliadau yn diwygio Rheoliadau Diogelu Iechyd (Coronafeirws, Teithio Rhyngwladol) (Cymru) 2020 (O.S. 2020/574 (Cy. 162)) (y "Rheoliadau Teithio Rhyngwladol").

Mae'r Rheoliadau Teithio Rhyngwladol yn ei gwneud yn ofynnol i'r holl deithwyr sy'n cyrraedd sy'n cyrraedd Cymru o'r tu allan i'r Ardal Deithio Gyffredin (h.y. yr ardal ffiniau agored sy'n cynnwys y Deyrnas Unedig, Ynysoedd y Sianel, Ynys Manaw a Gweriniaeth Iwerddon) roi eu manylion cyswllt a gwybodaeth teithio, ac ynysu am gyfnod o 10 diwrnod. Mae eithriad o'r gofyniad ynysu i deithwyr sy'n cyrraedd o wledydd a thiriogaethau penodol, a elwir yn "wledydd esempt".

Ar sail y cyngor iechyd cyhoeddus presennol, mae mesurau pellach wedi'u cyflwyno o dan y Rheoliadau sy'n gosod system brofi newydd ar gyfer pobl 5 oed neu'n hŷn sy'n cyrraedd Cymru (yn amodol ar nifer cyfyngedig o eithriadau), sy'n ei gwneud yn ofynnol iddynt drefnu a chael profion ar ddiwrnod 2 ac 8 o'u cyfnod ynysu ac i dalu amdanynt. Bydd methu â gwneud hynny yn drosedd, ac yn eu gadael yn agored i ddirwy. Bydd methu â chael y ddau brawf hefyd yn golygu bod y cyfnod hunanynysu yn cael ei ymestyn i 14 diwrnod. Mae'r Rheoliadau hefyd yn gosod gofynion uwch ar deithwyr o ran gwybodaeth.

Cymerir mesurau pellach mewn perthynas â gwledydd a restrir yn Atodlen 3A o'r Rheoliadau Teithio Rhyngwladol sydd eisoes wedi'u nodi fel rhai risg uwch oherwydd cysylltiadau ag amrywolion o'r coronafeirws, er mwyn diogelu ymhellach rhag y risg o drosglwyddo gwahanol amrywolion yn y gymuned. Yn ogystal â'r gwaharddiad presennol ar hediadau uniongyrchol a llongau o'r gwledydd a restrir, ni fydd unrhyw un sydd wedi bod yn un o'r gwledydd hynny yn ystod y 10 diwrnod diwethaf yn cael dod i mewn i Gymru o 4am ar 15 Chwefror. Bydd methu â chydymffurfio â'r cyfyngiad hwn yn drosedd, a bydd yr unigolyn dan sylw yn agored i ddirwy.

Mae Rhan 5 o'r Rheoliadau yn diwygio Atodlen 2 (personau esempt) i'r Rheoliadau Teithio Rhyngwladol, sy'n eithrio rhai categorïau o weithwyr rhag gorfod ynysu, neu mewn rhai amgylchiadau, darparu gwybodaeth teithiwr. Mae Rhan 1 o Atodlen 2 yn cael ei diwygio i fewnosod darpariaeth sy'n eithrio'r rhai sy'n teithio drwy'r Deyrnas Unedig o'r gofyniad i ynysu ac i ddarparu gwybodaeth teithiwr.

Mae Rhan 6 o'r Rheoliadau yn creu eithriadau newydd o'r gofynion i ynysu yn unol â rheoliadau 7 ac 8 o'r Rheoliadau Teithio Rhyngwladol. Mae'r Rheoliadau'n mewnosod

Atodlen 5 newydd i'r Rheoliadau Teithio Rhyngwladol sy'n ymwneud ag eithriadau sectoraidd, ac maent yn diwygio rheoliad 10(4) o'r Rheoliadau Teithio Rhyngwladol (gofynion ynysu: esemptiadau) mewn dwy ffordd. Yn gyntaf, i ganiatáu i bobl adael eu mangre ynysu at ddibenion cael prawf am y coronafeirws. Yn ail, i ddarparu bod y categorïau o weithwyr a restrir yn yr Atodlen 5 newydd yn cael gadael eu mangre ynysu er mwyn cyflawni eu gwaith lle na allant wneud hynny o'u cartref.

Mae rheoliad 20 yn diwygio Atodlen 4 i'r Rheoliadau Teithio Rhyngwladol (digwyddiadau chwaraeon penodedig), gan ddisodli'r rhestr bresennol o ddigwyddiadau chwaraeon gyda rhestr wedi'i diweddarau.

Mae'r Rheoliadau hefyd yn gwneud amryw newidiadau canlyniadol a darpariaethau trosiannol.

Daeth y mesurau rheoli ychwanegol ar gyfer gofynion ynysu i rym ar gyfer teithwyr sy'n cyrraedd Cymru am 4am ar 15 Chwefror. Fodd bynnag, nid yw'r diwygiadau i'r Rheoliadau Teithio Rhyngwladol yn effeithio ar y gofynion o dan y Rheoliadau hynny ar gyfer pobl sy'n cyrraedd Cymru cyn i'r diwygiadau hyn ddod i rym.

Gweithdrefn

Negyddol.

Gwnaed y Rheoliadau hyn gan Weinidogion Cymru cyn iddynt gael eu gosod gerbron y Senedd. Gall y Senedd ddirymu'r Rheoliadau o fewn 40 diwrnod (ac eithrio unrhyw ddyddiau pan fo'r Senedd: (i) wedi'i diddymu neu (ii) mewn cyfnod o doriad am fwy na phedwar diwrnod) i'r dyddiad y'u gosodwyd gerbron y Senedd.

Materion technegol: craffu

Nodwyd y pwynt a ganlyn i gyflwyno adroddiad arno o dan Reol Sefydlog 21.2 mewn perthynas â'r offeryn hwn:

1. Rheol Sefydlog 22(2)(vi) – ei bod yn ymddangos bod y gwaith drafftio yn ddiffygiol neu ei fod yn methu â bodloni gofynion statudol

Mae'r Rheoliadau'n cynnwys amryw gyfeiriadau anghywir a hepgoriadau fel a ganlyn:

- Mae'r cyfeiriad at 'reoliadau 2 i 12' yn rheoliad 2 o'r Rheoliadau yn anghywir. Y cyfeiriad cywir yw rheoliadau 2 i 20.
- Mae rheoliad 11(b) o'r Rheoliadau yn hepgor y rhif adran perthnasol yn Neddf Anudon 1919, sef adran 5.
- Mae'r cyfeiriad at 'baragraff 24 o Atodlen' yn rheoliad 17(3) o'r Rheoliadau yn anghywir. Y cyfeiriad cywir yw paragraff 14 o Atodlen 5.
- Mae'r cyfeiriad at 'baragraff 31(2)(a) o Atodlen 5' yn rheoliad 19(2) o'r Rheoliadau yn anghywir. Y cyfeiriad cywir yw 21(2)(a) o Atodlen 5.

- Mae'r cyfeiriad at 'baragraff 31(2)(a) o Atodlen 5' yn rheoliad 19(3) o'r Rheoliadau yn anghywir. Y cyfeiriad cywir yw 21(2)(b) o Atodlen 5.

Rhinweddau: craffu

Nodwyd saith pwynt a ganlyn i gyflwyno adroddiad arnynt o dan Reol Sefydlog 21.3 mewn perthynas â'r offeryn hwn.

1. Rheol Sefydlog 21.3(ii) – ei fod o bwysigrwydd gwleidyddol neu gyfreithiol neu ei fod yn codi materion polisi cyhoeddus sy'n debyg o fod o ddiddordeb i'r Senedd

Nodwn y torrir y rheol 21 diwrnod (h.y. y rheol y dylai 21 diwrnod fod rhwng y dyddiad y gosodir offeryn "gwneud negyddol" gerbron y Senedd a'r dyddiad y daw'r offeryn i rym), a'r esboniad am dorri'r rheol a ddarparwyd gan Vaughan Gething AS, y Gweinidog Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol, mewn llythyr at y Llywydd, dyddiedig 13 Chwefror 2021.

Yn benodol, rydym yn nodi'r hyn y mae'r llythyr yn ei ddweud ynghylch yr angen i'r Rheoliadau fynd i'r afael ar frys â'r risgiau diweddaraf sy'n gysylltiedig â theithio rhyngwladol:

"Mae'r mesurau ychwanegol hyn yn cynnwys system brofi newydd ar gyfer pobl 5 oed neu hŷn sy'n cyrraedd Cymru (yn amodol ar nifer cyfyngedig o eithriadau), sy'n ei gwneud yn ofynnol iddynt drefnu a chael profion ar ddiwrnod 2 ac 8 eu cyfnod o hunanynysu. Bydd methu â gwneud hynny yn drosedd, ac yn eu gadael yn agored i ddirwy. Bydd methu â chael y ddau brawf hefyd yn golygu bod y cyfnod hunanynysu yn cael ei ymestyn i 14 diwrnod.

At hynny, mae mesurau pellach yn cael eu cymryd mewn perthynas â gwledydd sydd eisoes wedi'u nodi fel rhai risg uwch oherwydd cysylltiadau ag amrywiolion o'r coronafeirws ("gwledydd rhestr goch") er mwyn diogelu ymhellach rhag y risg o drosglwyddo gwahanol amrywiolion yn y gymuned.

Trwy beidio â chydymffurfio â'r confensiwn 21 diwrnod a dod â hwy i rym cyn iddynt gael eu gosod, yn caniatáu i'r Rheoliadau hyn ddod i rym cyn gynted ag y bo modd; a pharhau â'r ymagwedd pedair gwlad tuag at deithio rhyngwladol, o ystyried newid yn y dystiolaeth ar risg mewn cysylltiad â'r clefyd hwn, ystyrir bod hyn yn angenrheidiol ac yn gyfiawn yn yr achos hwn."

2. Rheol Sefydlog 21.3(ii) – ei fod o bwysigrwydd gwleidyddol neu gyfreithiol neu ei fod yn codi materion polisi cyhoeddus sy'n debyg o fod o ddiddordeb i'r Senedd

Mae'r Rheoliadau'n gosod gofynion newydd cymhleth ar gyfer profi, ynysu, adrodd, ac mewn perthynas ag amryw esemptiadau iddynt. Gall methu â chydymffurfio â'r gofynion newydd arwain at gosbau troseddol. Gan gadw'r lefel o gymhlethdod mewn golwg, ynghyd â'r gosb ddifrifol am dorri'r rheolau, mae'n bwysig bod y dinesydd yn gallu cyrchu a deall yn llawn y gyfraith berthnasol sy'n cael ei chyflwyno gan y Rheoliadau.

Er y derbynnir bod deddfwriaeth o'r natur hon o reidrwydd yn gymhleth ar adegau, nodwn y lefel uchel o gymhlethdod a gyflwynwyd gan reoliadau newydd 6B i 6J (fel y'u

mewnosodwyd gan reoliad 3 o'r Rheoliadau), a 6D yn enwedig. Nid yw'n ymddangos bod y Nodyn Esboniadol na'r Memorandwm Esboniadol yn rhoi digon o ganllawiau i roi dealltwriaeth lawn o'r rhwymedigaethau cyfreithiol manwl y mae'r darpariaethau hyn yn eu gosod ar y dinesydd ac, o'r herwydd, mae canllawiau ychwanegol yn ddymunol. Nodwn yn benodol y byddai natur y darpariaethau hyn yn addas ar gyfer esboniad drwy siart lif.

3. Rheol Sefydlog 21.3(ii) – ei fod o bwysigrwydd gwleidyddol neu gyfreithiol neu ei fod yn codi materion polisi cyhoeddus sy'n debyg o fod o ddiddordeb i'r Senedd

Mae'r Nodyn Esboniadol i'r Rheoliadau yn cynnwys cyfeiriadau at reoliadau sy'n diwygio darpariaethau penodol yn y Rheoliadau Teithio Rhyngwladol. Er bod yr effaith wedi'i disgrifio'n gywir ym mhob achos, mae rhai o'r rheoliadau diwygio y cyfeirir atynt wedi eu rhifo'n anghywir. Dyma'r rhifau cywir:

- Mae'r cyfeiriad at 'Reoliad 14' yn seithfed paragraff y Nodyn Esboniadol yn anghywir. Y cyfeiriad cywir yw rheoliad 13.
- Mae'r cyfeiriad at 'Reoliad 15' yn wythfed paragraff y Nodyn Esboniadol yn anghywir. Y cyfeiriad cywir yw rheoliad 14.
- Mae'r cyfeiriad at 'Reoliad 4' yn wythfed paragraff y Nodyn Esboniadol yn anghywir. Y cyfeiriad cywir yw rheoliad 15.
- Mae'r cyfeiriad at 'Reoliad 9' yn negfed paragraff y Nodyn Esboniadol yn anghywir. Y cyfeiriad cywir yw rheoliad 20.

4. Rheol Sefydlog 21.3(ii) – ei fod o bwysigrwydd gwleidyddol neu gyfreithiol neu ei fod yn codi materion polisi cyhoeddus sy'n debyg o fod o ddiddordeb i'r Senedd

Nodwn gyfiawnhad Llywodraeth Cymru dros unrhyw ymyrraeth bosibl â hawliau dynol. Yn benodol, nodwn y paragraff a ganlyn yn y Memorandwm Esboniadol:

"Nid yw'r diwygiadau yn y Rheoliadau hyn yn newid y ffaith fod y Rheoliadau Teithio Rhyngwladol yn cyffwrdd â hawliau unigol o dan Ddeddf Hawliau Dynol 1998 a'r Confensiwn Ewropeaidd ar Hawliau Dynol; mae'r Llywodraeth o'r farn y gellir eu cyfiawnhau at ddiben atal lledaeniad clefydau heintus a/neu y caniateir ymyriad ar y sail ei fod yn anelu at gyflawni nod dilys, sef diogelu iechyd y cyhoedd. Mae'r Llywodraeth o'r farn hefyd eu bod yn gymesur."

5. Rheol Sefydlog 21.3(ii) – ei fod o bwysigrwydd gwleidyddol neu gyfreithiol neu ei fod yn codi materion polisi cyhoeddus sy'n debyg o fod o ddiddordeb i'r Senedd

Nodwn na fu unrhyw ymgynghori ffurfiol ar y Rheoliadau hyn. Yn benodol, nodwn y paragraffau a ganlyn yn y Memorandwm Esboniadol:

"Oherwydd y bygythiad difrifol ac uniongyrchol sy'n deillio o'r coronafeirws a'r angen am ymateb iechyd y cyhoedd brys, ni chynhaliwyd unrhyw ymgynghoriad cyhoeddus mewn perthynas â'r Rheoliadau hyn."

6. Rheol Sefydlog 21.3(ii) – ei fod o bwysigrwydd gwleidyddol neu gyfreithiol neu ei fod yn codi materion polisi cyhoeddus sy'n debyg o fod o ddiddordeb i'r Senedd

Nodwn na chafodd asesiad effaith rheoleiddiol ffurfiol ei wneud mewn perthynas â'r Rheoliadau hyn. Yn benodol, nodwn y paragraffau a ganlyn yn y Memorandwm Esboniadol:

"Ni chynhaliwyd unrhyw asesiad effaith rheoleiddiol mewn perthynas â'r Rheoliadau hyn oherwydd yr angen i'w rhoi ar waith ar fyrder i ymdrin â bygythiad difrifol ac uniongyrchol i iechyd y cyhoedd."

7. Rheol Sefydlog 21.3 (i) – ei fod yn codi tâl ar Gronfa Gyfunol Cymru neu ei fod yn cynnwys darpariaethau sy'n ei gwneud yn ofynnol i daliadau gael eu gwneud i'r Gronfa honno neu i unrhyw ran o'r llywodraeth neu awdurdod lleol neu gyhoeddus er mwyn cydnabod unrhyw drwydded, cydsyniad neu unrhyw wasanaethau sydd i'w rhoi, neu ei fod yn rhagnodi swm unrhyw dâl neu daliad o'r fath

Nodwn fod Rheol Sefydlog 21.3(i) yn gymwys i reoliad 6J newydd, fel y'i mewnosodwyd gan reoliad 3 o'r Rheoliadau, gan ei fod yn darparu ar gyfer gorfodi, cyhoeddi ac adennill taliadau gan Weinidogion Cymru ar gyfer profion diwrnod 2 a diwrnod 8.

Ymateb Llywodraeth Cymru

Mae angen ymateb Llywodraeth Cymru mewn perthynas â'r pwynt technegol yn ogystal â phwyntiau rhinweddau 2 a 3.

Trafodaeth y Pwyllgor

Trafododd y Pwyllgor yr offeryn yn ei gyfarfod ar 1 Mawrth 2021 ac mae'n cyflwyno adroddiad i'r Senedd yn unol â'r pwyntiau adrodd uchod.

